

BONTON V SLOVENIJI

Vsesplošno se Slovenci označujejo kot delovni, iskreni, nekoliko nevoščljivi, kot dobri pevci, ki radi uživajo ob kapljici vina, nekoliko melanholični in rahlo nagnjeni k ekstremizmu.

Družina je postavljena v središče socialnega življenja. Toda skozi čas se je to spremenilo. Še pred enim desetletjem je več generacij živelo skupaj. Danes ne gre od doma samo mladina, ampak tudi družine, ki so se razšle, da bi se odselile v urbane centre.

Ideja o domačnosti je zelo razširjena med Slovenci. Če ne delajo, se posvečajo domačim opravilom, kot so vrtnarjenje (obiskovalec lahko opazi, da rože okrog hiše predstavljajo nekakšno svojevrstno umetnost v mestih) ali prenavljanje. Svojo domovino in okolje vidijo kot gradnjo samega sebe. Ljudje se brigajo za to, da je njihov dovoz pometen ter skrbijo za čistočo cest in oskrbo parkov. Slovenija ima policentrično kulturo. To pomeni, da ljudje spremenijo svoje naravno obnašanje, da bi prikazali nasprotno. Kot primer: Slovenci so običajno indirektni sogovorniki, vendar so v stiku z ljudmi iz kultur, kjer velja pravilo direktne komunikacije, sposobni tudi prilagoditve. Takšna vrsta prilagoditve olajšuje delo s Slovenci, čeprav je včasih težko vedeti, kaj jih čaka, kadar gre za ljudi, ki nimajo toliko izkušenj s prilagajanjem svojega vedenja.

KAKO NAJ BI SE VÊDLI IN ČESA NAJ NE BI POČELI

Srečanje in pozdrav

Prvi pozdrav je formalen in zadržan. Če koga srečamo prvič, je najbolj pogost pozdrav stisk roke in prijazen nasmešek. Običajno se medtem gledamo v oči. Samo tesni prijatelji in družina dobijo na lice dva poljuba. Naslavljanje z imeni se uporablja samo znotraj prijateljev in družine, medtem ko druge nagovarjamo z vljudnostnimi nazivi »Gospa«, »Gospodična« ali »Gospod«. Če osebo nagovorite imensko, brez privolitve le-te, se to pojmuje kot nevljudno in neprimerno.

Bonton pri obdarovanju

Slovenci si izmenjujejo darila znotraj družine in s tesnimi prijatelji, in sicer za božič in za rojstne dneve. Pravoslavni običajno praznujejo tudi svoj god (dan rojstva svetnika, po katerem so poimenovani). V ozadju moramo imeti misel, da je namen pomembnejši kot darilo. Če smo povabljeni na večerjo, je vljudno, da gostiteljici prinesemo šopek rož in gostitelju steklenico vina. Darila se zavijejo v poljubne barve in se takoj po prejemu tudi odprejo.

Bonton pri mizi

Če ste povabljeni na dom: bodite točni ali pridite pet minut po dogovorjenem času, saj s tem izkažemo odraz spoštovanja do gostitelja. Pričakuje se, da smo oblečeni konzervativno ali tako, kot bi bili oblečeni tudi v pisarni. Običajno svoje čevlje pustimo pred vrati. Večina gostiteljev svojim gostom takoj ponudi hišne copate. Slovenci se nagibajo k temu, da ločujejo zasebno in javno življenje. Zato se poskušamo izogibati poslovnim diskusijam. Lahko

pričakujemo kakšno osvežilno pijačo, tudi če nismo bili povabljeni na obrok. Značilno je, da gostitelj svoje goste ob odhodu pospremi do avta.

Stiki z ljudmi

Slovenci so ob prvem srečanju nekoliko zadržani. Zadržanost izgine, ko se bolje spoznamo in vzpostavimo nekakšno vez. Na začetku in na koncu srečanja je dobro ponuditi roko. Stisk roke naj bi bil močan in pomenljiv. Navadno se roka najprej ponudi ženski. Med pozdravom je vljudno, da si gledamo v oči. Poklicni ali akademski nazivi se ponavadi uporabljajo skupaj z imenom, saj poudarijo osebne dosežke. Če ni nikakršnega poklicnega ali akademskega naziva, uporabimo formalni nagovor, kot sta »Gospa« ali »Gospod« skupaj s priimkom. Dandanes je nekakšna moda ljudi takoj nagovoriti z imenom. Vseeno je bolje počakati, da slovenski sogovornik sam predlaga uporabo svojega imena. Vizitke se izmenjajo na koncu, in sicer brez pretiranih formalnosti. Za lepo gesto velja prevod ene strani vizitke v slovenščino.

Način komuniciranja

Slovenci so enakopravni. Zanimivo je, da je njihov način komuniciranja nagnjen k indirektnosti. Vendar pa policentrizem istočasno pomeni, da so pripravljeni svoj stil komuniciranja prilagoditi osebi, s katero se v tem trenutku pogovarjajo.

Z ljudmi, ki jih ne poznajo dobro, komunicirajo raje indirektno. Namesto negativnih odgovorov se poslužujejo nejasnih ali pa neobvezujočih razlag. Če je možno, se izogibajo konfrontacijam in poslovnim vezem. To pomeni, da je celo enostaven odgovor izrečen s previdnostjo, da ne bi prizadeli druge osebe. Poslovne odločitve velikokrat temeljijo na čustveni ravni. Zato je dobro, da si pri gradnji odnosov vzamemo dovolj časa. V povezavi s poslovnimi partnerji Slovenci občudujejo skromnost in ponižnost le-teh. Ne marajo ljudi, ki poudarjajo svoje uspehe in dosežke.

Slovenci v pogovorih ne povzdigujejo glasu. Vedejo se vljudno in spoštljivo. Ne prekinjajo govorca, temveč počakajo, da jim drugi predajo besedo. Tolerirajo razlike, medtem ko javno kritiziranje in pritoževanje pojmujejo kot nespoštljivo vedenje.

Čeprav imajo Slovenci smisel za humor, samoironije ne prenašajo. Bodite torej previdni pri šalah o Slovencih, kajti takšno vedenje se lahko označi kot neprimerno.

Poslovna srečanja

Načeloma se sestanki pričnejo po kratkem pogovoru. Poskrbite, da ta pogovor ne poteka prehitro, saj to spada h gradnji zaupanja vrednega odnosa. Slovenci v ospredje postavljajo posle z ljudmi, ki jih poznajo in katerim zaupajo. Ravno pri prvem srečanju s podjetjem lahko razgovor traja nekoliko dlje, tako da Vaši slovenski kolegi lahko izvejo kaj več o Vas oziroma o Vaši osebnosti in se nato odločijo.

Obstaja možnost, da bodo Vaši slovenski sodelavci na začetku nekoliko zadržani in formalni. Preden se vzpostavijo globlje vezi med sodelavci in pride do nekakšne sproščene atmosfere, lahko mine kar nekaj časa.

Slovensko poslovanje je mešanica nemške učinkovitosti in italijanske radoživosti. Druga lastnost ni zmeraj lahko razpoznavna.

Slovenci potrebujejo čas, da premostijo svojo nedostopnost, čeprav jo načeloma tako ali tako premostijo, predvsem po nekaj kozarcih vina.

V poslovnih odločitvah obstaja hierarhija. Večina odločitev se še vedno sklepa na visokih položajih. Končne odločitve se spremenijo v obsežne načrte. Pri srečanjih s slovenskimi kolegi ali ekipami se čuti enakopravnost. O hierarhiji skorajda ni govora. Čeprav vodja ekipe velja za strokovnjaka, lahko vsi člani doprinesejo svoj delež.

V kulturi, kjer je prisotna toleranca, informacije temeljijo na različno interpretiranih mnenjih. Odločitve so torej odraz osebnih pogledov in ne konkretnih dejstev.